

Tisztelt Tábornok Úr!

Kedves Bajtársak! Hölgyeim és Uraim!

Az általam immár 21. éve vezetett 100 éves Puskás Tivadar Távközlési Technikum Infokommunikációs Szakközépiskola hazafias, valamint honvédelmi elkötelezettsége közismert, a határokon belül és azon túl is. 1996-nak a millicentenárium ópusztaszeri megünneplésével kezdtük, és az elmúlt hónap 25-vel a Városligeti fasor 4-nél fejeztük be. Rossz a kifejezés: tartunk éppen. Ez utóbbi a Szovjetunióba Hurcolt Kényszermunkások és Hadifoglyok első hivatalos gyásznapja volt. Az is közismert, hogy nálunk a mérce 400-500 fő, vagyis a teljes személyi állomány. Legnagyobb eredménynek azonban azt tartom, hogy az utóbbi években ezen megmozdulásokat másokkal, katonákkal és civilekkel szövetségben sikerült megtartanunk.

Ha valaki a részletekről szeretne többet tudni, ott a NET: www.puskas.hu és ott a „Puskás Híradó” című periodika.

Ha ennyire zárt körben jöttünk össze, akkor először és utoljára élnek az alkalom adta lehetőséggel, és meglepetésként más irányból közelítem meg hazafias nevelésünk témakörét.

Egy vallomással kezdeném itt, a vitéz Szurmay Sándorról elnevezett Budapest Helyőrség Dandár parancsnokságán: Apai dédapám, aki Nemestördemicen született 1850-ben, korán árvaságra jutott. A mozgássérült vénlány keresztanyja nevelte, addig kerülte az iskolát, míg analfabéta lett. 1875-ben vette feleségül Milkovics Terézia nevet viselő dédanyámat, akinek azonban egyáltalán nem ismerték az apját, tehát szerelemgyerek volt. Így aztán, az hogy 12,5%-ban usztasa vagy csetnik vér folyik-e az ereimben, nem ismert. Barátaim és ellenségeim egybehangzó véleménye szerint, azonban, valami „vad délszláv” ennél nagyobb százalékban is lakozik bennem. ...De térjünk vissza a családhoz, az árva vőlegény és a szerelem gyermek menyasszony házasságára, melyben teljesült a suba a subával, guba a gubával közmondás második párosa.

(Kötelességem megjegyezni, hogy Milkovics Rozália ükmama jó háznál volt belső cseléd, így lánya: dédmamám kiválóan gazdálkodott és szépen írt.) Ezen utóbbi grafomán tulajdonságának lett a következménye, hogy a másodszülött nagyapámat még legénykorában elszerződtette katonának Ő császári felsége Ferenc József szombathelyi huszárezredébe.

A szerződés 12 évre szólt, az aláírás dátuma jelenleg ismeretlen. A behívóparancs, később, néhány évvel később, a már egy gyermekes nagyapám, Horváth Gábor részére érkezett.

Az aláírás kötelez, ha menni kell, hát ment szerződéses katonának. A következő három gyerek pontos születési dátumából következtethető, hogy anno' a rendes szabadságot egyszer egy évben, karácsony környékén adták ki, mert 1909-ben, 1911-ben és 1913-ban is született augusztus közepén egy-egy gyermek, közöttük Horváth Ferenc édesapám is.

A fenti kissé hosszas fejtegetésből adódik, hogy nagyapám nem sorozott, hanem szerződéses katonaként vett részt, az azóta I. világháborúnak nevezett harcokban. Annyi biztos, hogy a Szombathelyi Huszárezred katonája volt, és a galíciai frontot emlegette többek között nekem 6-8 éves unokájának. Ezekből a történetekből csak annyi maradt meg, hogy ők, ott lovakkal ágyukat vontattak, és ő soha nem aludhatott el a ló hátán, mert a bal első lovon ült, és neki kellett a „vonatot” az úton tartania... tehát a nagypapa a fronton fogatolt, tüzéreknel volt trén. Végigharcolta a háborút káplárként szerelt le.. Azt állította, hogy ők mindig győztek a csatatéren, csak a politikusok a „fehérasztalnál” állapotok meg abba, hogy vonuljanak vissza egészen a szombathelyi laktanyájukba. Fogságba nem esett. És csak a monarchia felbomlása után szerelték le '19-ben vagy '20-ban.

Ebből a néhány szóbeli adatból én az alábbi merész következtetést vontam le:

Mivel a Szombathelyi Huszárezred 1915-ben élőerőben hatalmas veszteséget szenvedett Galíciában, nagy az esélye, hogy a megmaradt emberek és lovak átadásra kerültek valamelyik gyalogezred részére, ahol belőlük néhányan, közöttük nagyapám is fogatolt tüzér lett. Mind a huszárezred, mind a magyar gyalogezredek a Szurmay hadosztály állományába tartoztak, tehát nagyapám jó eséllyel Szurmay Sándor akkor még altábornagy úr katonája volt az I. világháború idején.

Összegezve: Ezen gondolatokkal a fejemben írtam alá az általam vezetett Puskás Tivadar nevét viselő Távközlési Technikum Infokommunikációs Szakközépiskola és a vitéz Szurmay Sándor nevét viselő Budapest Helyőrség Dandár közötti együttműködési szerződést.

Így nem csak mint iskolaigazgató, hanem mint szeretett, és mélyen tisztelt nagyapám emlékének őrzője is, erkölcsi kötelességemnek érzem az itt vállaltak maradéktalan betartását.

Ui: Anyai nagyapámról, akit Kulcsár-Horváth István névre keresztelték csak annyit tudok, hogy az I. világháborúban telefonos katonaként vett részt, de azt, hogy hol szolgált egyelőre fátýol fedí, de remélem hosszú még az élet.

Dr. Horváth László Ferenc